

Żytowiecko

Wieś szlachecka, parafia własna. W drugiej połowie XVIII stulecia centrum majątności obejmującej Żytowiecko, Łękę Małą i Grodziszczko.

Lit.: SHGWpol. (kartoteka);

[1580-1581] Wieś była podzielona pomiędzy 3 właścicieli: Jakuba Żytowieckiego siedzącego na 5 łanach z 6 zagrodnikami, komornikiem, osadnikiem (*colonus*) i 2 krawcami; Barbarę Żytowiecką, mającą 3 łany z 3 zagrodnikami, 2 komornikami, i wiatrakiem. Trzeci dział posiadał Jakub Rokossowski, podskarbi koronny. Były tu 4 łany osiadłe, siedziało 3 zagrodników, osadnik (*colonus*) i trzymano 30 stado liczące 30 owiec [Pawiński, s. 90].

[1619] Wieś pozostawała w rękach 3 właścicieli. Andrzej Żytowiecki siedział na 3 łanach, 3 kwartach z 3 zagrodnikami. Podatki płacił w wysokości 4 fl 4 gr 9 den. Piotr Krzycki miał tu 4 łany, komornika, osadnika, 3 zagrodników. Podatki z tej części wsi określono na 4 fl 14 gr. Skaławscy trzymali 2 łany osiadłe, 2 łany puste (po 10 gr) i 3 zagrodników (po 4 gr). Do skarbu koronnego musieli płacić 3 fl 2 gr [APP, Tabela Poznań 2, k. 118]. Obliczenia obciążeń fiskalnych z działu Skaławskich błędne, gdyż powinno być 3 fl 12 gr

[1661] Parafia nie została uwzględniona w tym wykazie podatkowym [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 26v].

[1692] *Subsidium charitativum* płacono od 149 poddanych; od każdego po 2 zł, co w sumie dawało kwotę 298 zł [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 118v].

[ok. 1710] Podymne pobierano od 5 dymów [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 50v].

[1775] We wsi istniało 46 dymów; od każdego pobierano po 7 zł podymnego; w sumie 322 zł [APP, Tabela Kościan 7, k. 15].

[1780] W dziale Krzyckiego było 15 dymów. Do Żytowieckiego należał dział z 14 dymami. Krzyżanowski posiadał 9 dymów, od każdego dymu pobierano po 15 gr podymnego [APP, Tabela Poznań 1, k. 92].

[1788] Wieś miała 46 dymów [Magazin für die neue Historie und Geographie, Bd. 22, Halle 1788, s. 63(76)].

[1789] We wsi były 44 dymy [APP, Tabela Kościan 8, k. 23].

Żytowiecko [parafia]

Parafia rzymsko-katolicka w dawnej diecezji poznańskiej, archidiakonacie śremskim oraz dekanacie Krobia. Parafia wzmiankowana w 1446 r. Prawa patronatu przysługiwały miejscowym dziedzicom. Do parafii należały: Żytowiecko, Bełczyłas (Bączylas), Łęka Wielka ora Łęka Mała.

Kościół p. w. św. Katarzyny (1469 r.) restaurowany staraniem Mikołaja Mycielskiego, wojskiego kaliskiego [*Urzędnicy wielkopolscy* II, s. 87 nr 497; potwierdzony w latach 1668 - 1685]. Nakładem Maksymiliana Mielżyńskiego, pisarza wielkiego koronnego w 1776 r. [*Urzędnicy centralni*, s. 99 nr 563 – występuje w latach 1775 – 1799] wzniesiono murowaną budowlę sakralną.

W roku 1468 Bartłomiej Chocicki *alias* Drzewiecki wraz z małżonką udotował tu fundację mszalną z lokatą czynszu w wysokości 2 grzywien zabezpieczonych na dochodach z Kociug. Nabożeństwa miały odbywać się w środy i soboty. Dobrodziejka parafii była Małgorzata Sebastianowa Żytowiecka, która legowała pewne sumy w 1469 r.

Szkoła wspomniana w wizytacji z 1667 r. Rektorem wówczas był Grzegorz z Mokronosa. Pleban płacił mu pensję według umowy. Do jego uposażenia należało domostwo oraz ogród.

Szpital wspomniany w 1667 r. Było to domostwo wzniesione na gruntach plebana. Przebywało w nim 5 ubogich. Szpital miał legat 100 zł zapisane przez Wojciecha Mycielskiego i kilka drobnych sum. Do uposażenia należały dwa pola, łąka, inwentarz żywy (krowy).

Lit.: Łukaszewicz J., *Krótki opis historyczny kościołów*, t. II, s. 73-74; Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 415;

[plebani]

1406 r. – Wojciech [Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 415];

1465 r. – Jakub [Łukasiewicz J., *Krótki opis historyczny kościołów*, s. 73; J. Nowacki, *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 415];

1466, 1468 r. – Maciej Wyskota [Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 515];

1559 r. – Andrzej Karchowski, instytuowany jako małoletni z zastrzeżeniem dostarczenia dyspensy papieskiej [Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 415].